

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2015-10-05--06

Östersunds Lasarett
Sjukhus

Östersund
Ort

Ögon
Klinik

Kerstin Edlund och Eva Gottvall
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonkliniken i Östersund, region Jämtland-Härjedalen har ett upptagningsområde på ca 126 000 invånare och ingår i centrum för opererande specialiteter, verksamhetsområde kirurgi, ögon, öron och rehabilitering. Ögonkliniken har ansvar för all ögonsjukvård i upptagningsområdet, kliniken leds av en enhetschef.

Ögonkliniken har viss brist på specialister i verksamheten. På kliniken bedrivs en bred öppenvårdsverksamhet, mottagning och kirurgi. De delar av verksamheten, främst bakre segment kirurgi och cornealkirurgi, som inte bedrivs på kliniken remitteras i första hand till Norrlands Universitetssjukhus i Umeå (NUS). Vid behov av slutenvård finns tillgång till vårdplats på vårdavdelning inom kirurgkliniken.

Sammanfattningsvis är verksamheten tillräckligt stor och allsidig för att tillsammans med planerad sidutbildning erbjuda adekvat bredd inom ögonspecialiteten. Verksamheten har jouransvar för akuta ögonpatienter dygnet runt. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialitetsutbildningen ska genomföras och utvärderas.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

Ögon Östersund

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare är specialister i oftalmologi. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent studierektor finns som har genomgått handledarutbildning. Han har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har arbetstid avsatt för sitt uppdrag. Möjlighet finns att ge ST läkarna adekvat handledning och instruktion i det kliniska arbetet. Disputerad vetenskaplig handledare finns ej inom kliniken men finns inom sjukhuset.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

God teknisk utrustning finns och lokalerna är ändamålsenliga för dagens ögonsjukvård. ST läkare har egna expeditioner med egen arbetsplats och dator. God tillgång till bibliotekstjänst.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

ST läkare genomgår klinikens introduktionsprogram och har ST kontrakt samt individuella utbildningsprogram som överensstämmer med målbeskrivningen. Samtliga erbjuds tre till fyra månaders randutbildning inom de områden som saknas på kliniken samt kortare auskultationsperioder i för ST-läkarens utbildning relevanta områden. Det individuella utbildningsprogrammet revideras vid behov, men inte årligen. Även legitimerade läkare med längre vikariat på kliniken har fått handledning och utsedd handledare. Jourtjänstgöring utgör en adekvat del av tjänstgöringen.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST läkare. Handledarsamtal är schemalagda till två timmar en gång i månaden. Handledarsamtal, uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen dokumenteras något bristfälligt av ST läkarna. Specialistkollegium har nyligen införts på kliniken och skall enligt plan genomföras regelbundet. Återkoppling från detta ska ske via handledaren till ST-läkaren. Enhetschefen har årliga medarbetarsamtal med samtliga ST läkare. Kliniken är relativt liten med nära och informella kontaktvägar vilket leder till att alla specialister har en god uppfattning om ST-läkarnas kompetens.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i ST tjänstgöringen och ST läkaren får gå alla förekommande ST kurser inom specialiteten. ST läkarna erbjuds även andra externa utbildningar till exempel regionala och nationella ST dagar inom specialiteten samt landstingsgemensamma kurser inom bland annat ledarskap, forskningsmetodik och kommunikation. Internutbildning finns av olika slag på kliniken upp till tre timmar per vecka. Schemalagd tid för självstudier ges med fyra timmar per två veckorsperiod.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att erhålla ett medicinskt och vetenskapligt förhållningssätt genom landstingsgemensam kurs. ST läkare genomför ett skriftligt individuellt forskningsarbete med stöd av extern disputerad huvudhandledare. För detta har avsatts sex veckors arbetstid. Kvalitetsarbete genomförs enligt målbeskrivning. Regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur saknas. Inga självständiga forskningsprojekt har avrapporterats från enheten de senaste två åren. I Region Jämtland-Härjedalen finns en FOU-enhet som möjliggör fortsatt vidareutveckling inom forskning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

En uppskattad kurs inom bland annat ledarskap, KLUST, finns inom Regionen som alla ST läkare ska genomgå. Strukturerade sit-in används delvis. Återkoppling av kommunikativ- och ledarskapskompetens är bristfällig liksom utveckling inom dessa områden. ST läkare har ibland läkarstuderande och auskultande kollegor inom allmän medicin med under sina mottagningspass.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

Styrkor

Det föreligger en god ambitionsnivå rörande ST utbildningen med engagerad studierektor. Specialistkollegium har genomförts. Introduktionsprogram finns. Samtliga specialist läkare ger sig tid att svara på ST läkarnas frågor och god kollegial stämning råder på kliniken där alla hjälps åt. Administrativ tid finns avsatt i tillräcklig utsträckning. Goda möjligheter till sidoutbildning. Kliniken har en adekvat teknisk utrustning. Ändamålsenliga lokaler.

Svagheter

Brist på specialistläkare är det överskuggande problemet på kliniken, men hittills ha ST-utbildningen fungerat. I det dagliga arbetet kan instruktörer med rätt kompetens saknas. Tid för det vetenskapliga arbetet är något knappt tilltagen. Uppnådd kompetens och handledarsamtal dokumenteras till viss del av ST-läkarna. Ingen utvecklad struktur för utveckling inom och uppföljning inom delområde 13 – 17 i målbeskrivningen.

Förbättringspotential

- Fler specialistkompetenta läkare behövs.
- Tid som avsätts för forskningsarbetet kan utökas.
- Man bör förtydliga vad som åsyftas med ST läkarnas teamplacering jämfört med övriga delar av tjänstgöringen.
- Uppföljningen och återkopplingen av ST läkarnas utveckling inom ledarskap och kommunikativ kompetens bör förbättras.
- Specialistkollegium bör genomföras två gånger per år.
- Utnyttja möjligheten till lärande genom med-sittning ytterligare
- Dokumentation av genomförda moment och uppnådda färdigheter i utbildningen ska dokumenteras av ST-läkaren liksom minnesanteckningar från handledarsamtalen.
- Vidareutveckla ST-kontrakten
- Specialistexamen förväntas och tid för instudering på arbetstid ges.
- Införande av ”frågedoktor”/dagbakjour kan övervägas speciellt om fler nya ST-läkare anställs